

Napsal Martin Pitro

Ilustroval Antonín Šplíchal

PANOVNÍCI ČESKÝCH ZEMÍ

Panovníci českých zemí

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Martin Pitro
Panovníci českých zemí – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PANOVNÍCI ČESKÝCH ZEMÍ

Tátovi a Jáchymkovi s Jonáškem

Za připomínky děkuji Petru Vokáčovi.

PANOVNÍCI ČESKÝCH ZEMÍ

Napsal Martin Pitro

Ilustroval Antonín Šplíchal

FRAGMENT

Sámo

(vládl 623/624–658/659)

Poprvé se ve vyprávění o panovnicích českých zemí dostáváme do 7. století. Tehdy se na našem území zabydlovali Slované, kteří sem postupně přišli v průběhu 6. století. Byli to především rolníci a chovatelé dobytka. Svě osady zakládali poblíž vodních toků na nejúrodnějších místech.

Velmi brzy začali mít ale problémy se svými sousedy Avary, kteří vytvořili mocnou říši v Karpatské kotlině, přibližně v dnešním Maďarsku. Odtud podnikali tito původně turkotatarští kočovníci výpady do okolí. Slované jim museli platit daně, navíc Avari plodili s místními ženami děti, když

pravidelně zimovali na slovanském území.

Trpělivost Slovanům došla počátkem 20. let 7. století, kdy se rozhodli pro

Kupecká karavana v čele se Sámem

Sámo vyhání vyslance krále Dagoberta.

otevřený boj. A právě v této době se u nich objevil i se svou družinou franský kupec jménem Sámo. Přidal se na jejich stranu a v následném konfliktu se natolik osvědčil statečností i velitelskými schopnostmi, že si ho Slované zvolili svým vůdcem. Vznikl tak svaz slovanských kmenů nazvaný Sámova říše.

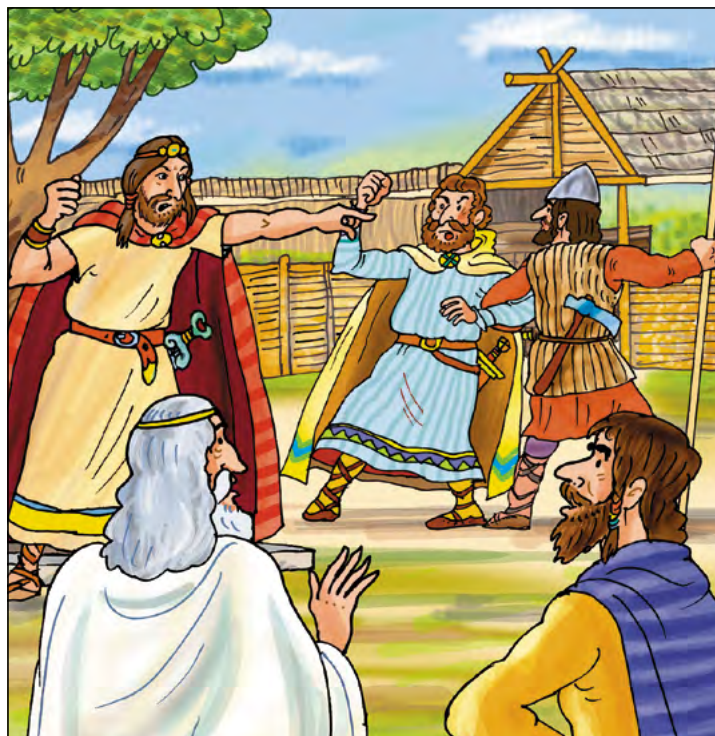
Nové potíže se objevily na začátku 30. let. Tehdy prý byli kdesi na území Sámovy říše přepadeni, oloupeni a nakonec i zabiti franští kupci.

Z rozhodnutí vládcy Franské říše Dagoberta I. se proto k Sámovi vydal vyslanec Sicharius, aby vymohl patřičnou náhradu.

Sámo ho zpočátku odmítal vůbec přijmout. Proto si musel vyslanec sehnat slovanské oblečení, a teprve pak se mu podařilo i s doprovodem k Sámovi dostat. Ani tak ale nepochodil. Sámo jeho požadavkům nevyhověl a Sicharia vyhnal.

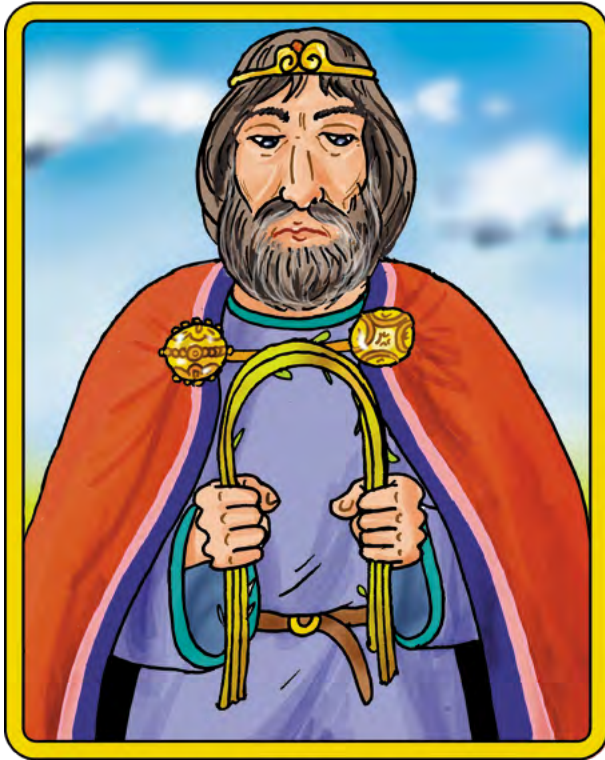
Dagobert se cítil uražen a rozhodl se pro válečné tažení. Svolal silné vojsko, které postupovalo proti Sámově říši v několika proudech. Roku 631 (nebo 632) však Slované v třídní bitvě u blíže neurčeného hradiště Wogastisburgu armádu v čele se samotným Dagobertem porazili a zahnali na útek. Následně pak sami podnikali výpady na území Franské říše.

Rozsah Sámovy říše se dá určit jen přibližně. Její centrum se nacházelo zřejmě na jižní Moravě, součástí byly asi i Čechy, část dnešního Slovenska a území v Rakousku či Slovinsku. Sámo, vyznávající pohanské náboženství, kromě svých vladařských schopností proslul i jako zdatný rozmnožitel rodu. Podle dobových zpráv měl údajně s dvanácti manželkami celkem 22 synů a 15 dcer. Po Sámově smrti se jeho říše rozpadla.

Svatopluk

(vládl 871–894)

Svatopluk byl v pořadí třetím a bezpochyby nejmocnějším vládcem Velkomoravské říše. Velká Morava vznikla v první polovině 9. století a původně se rozkládala na území dnešní jižní Moravy a západního Slovenska.

Svatopluk zpočátku panoval v Nitransku a podléhal vládě svého strýce Rostislava. Mezi oběma muži však propukly neshody, které Svatopluk vyřešil tak, že Rostislava zajal a předal ho Frankům. Jeho strýc tak nakonec skončil život oslepený v jakémsi bavorském klášteře.

Svatopluk čekal, že se za odměnu chopí vlády, ale to se zmýlil. Byl obviněn ze zrady proti východofranskému králi Ludvíku II. Němcovi a sám se ocitl ve vězení. Na Moravě však velmi brzy propukl odpor proti dosazeným správcům Vilémovi a Engelšalkovi. Proto Frankové Svatopluka propustili a vyslali ho na Moravu v čele trestné výpravy, aby povstání potlačil. Svatopluk se však zařídil po svém, přeběhl na stranu Moravanů a franské vojsko zničil.

Za Svatoplukovy vlády dosáhla Velkomoravská říše svého největšího rozsahu. Patřily k ní dnešní Čechy, část Slovenska, Polska i Maďarska. Hlavními středisky byly Velehrad, Staré Město u Uherského Hradiště nebo Mikulčice.

Velká Morava se stala nejen významným mocenským, ale i duchovním centrem. Jako arcibiskup zde působil Metoděj a bohoslužby se konaly ve slovanském jazyce, jemuž místní lidé rozuměli lépe než latině. Metoděj přišel se svým bratrem Konstantinem (Cyrilem) až z daleké Byzance na pozvání Svatoplukova strýce Rostislava. Oba velmi vzdělaní muži přinesli na Velkou